

60.008/x

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb.1. pest „utoléri,, budát - a főváros erdőtelepítési programja

i jf/pf/sl/fé -cz

1976.március 22.

az állami erdőrendezőségek műszaki irodája elkészítette budapest és környéke távlati erdőtelepítésének kivitelezési programját, amely 25 évre meghatározza a fásítási tevékenységet. a program az erdőben különösen szegény pesti oldal, a sivár külterületek gyorsított és nagyobbarányu erdősitését tűzte ki célul. a pesti kerületek jelenlegi, alig több mint 8 százalékos erdőterületi arányát 1980-ig 21 százalékra növelik és ezzel, a budaihoz hasonló zöldövezeti arányt érnek el pesten is. a tervezők kettős zöldövezeti gyűrűvel javítják majd a főváros levegő ellátását ezek a zöld felületek megkötik majd a port és a szennyeződést is. nemcsak budapest területén, hanem az agglomerációs övezetben is fásításra kerül sor, a program 27 községet érint. a zöldövezet 127 000 hektárt foglal majd el.

a főváros központjától 30 perc alatt lehet majd elérni az új üdülőerdőket. a tervek szerint az övezet pesti oldalán 9 500 a budai oldalon pedig 4 400 hektáron kerül majd erdő, ebből 5 800 hektárt közvetlenül a főváros határában telepítenek. az erdőgyűrűket sugár irányban erdősávok kötik majd össze. a zöldövezeti rendszert fokról-fokra alakítják ki, évente átlagosan 500-600 hektárra telepítenek fákat.

/folyt.köv./

-1-

sz

bb.1. / pest ...folyt/fé

a szakemberek szerint a pesti oldal erdősítését az sürgeti, hogy a jelenlegi faállomány azontul, hogy kevés, csak részben felel meg a követelményeknek, a fiatal erdők zöme ugyanis akác. az állományt fokozatos faj-cserével átalakítják, változatosabbá teszik. a program szerint főleg tölgyet, erdei fenyőt, juhart, hársst, nyárfákat, vadgyümölcsféléket telepítenek. a budai oldal fejlesztésénél az őshonos fafajok állományát növelik tölgyvel, bükkal, gyertyánnal és színes cserjékkel.

az idei tavasz^{on} budapest területén 80 hektárnyi területet ültetnek be fával és megkezdik a főváros környékének fásítását is./mti/

-.-

bb.2. tud-e ön segíteni gyermekének a matematika tanulásban?
- tit program a szülők számára

i nm/s/fé -cz

1976.március 22.

köz hely ma már, hogy a szülők sokszor, ha ugyan nem a legtöbbször, értetlenül állnak gyermekeik matematikai feladatai előtt. hiába minden segítőkészség, az egyre bonyolultabb feladatok meghaladják erőiket. mit lehet tenni ilyenkor? - erre a kérdésre igyekszik feleletet adni a tudományos ismeretterjesztő társulat budapesti szervezetének matematikai szakosztálya, amikor, együttműködve az országos pedagógiai intézet matematikai tanszékével, sorozatot szervezett. az előadások célja: a szülői társadalom sokoldalú tájékoztatása az általános iskolák fokozatosan bevezetésre kerülő új matematika tantervéről. külföldi tapasztalatokat felhasználva és hasznosítva a kis matematikusok baráti köreinek kísérleteit, a szakemberek megpróbálnak könnyíteni a szülők helyzetén. a legközelebbi előadást, március 31-én, hat órákor tartják: ez arra vállalkozik, hogy a matematika tanítás hazai és nemzetközi tapasztalatanyagát ossza meg az érdeklődőkkel, beszámoljon azokról a törekvésekről, amelyekkel a szocialista országokban és másutt tömöríteni próbálják az egyre növekvő ismeretanyagot.

T előadás

novák lászlóné, főiskolai adjunktus április 14-én a matematika tanítás eszközeiről tart ismertetőt, a segédeszközök, a szemléltetés felhasználásáról.

- ha egy urnában öt fehér és három piros golyó van mi a valószínűsége annak, hogy a pirosat huzzuk? - erre a kérdésre, amelyre egy általános iskolás bizonyára könnyen tud megfelelni, a felnőttek közül sokak számára bizony nem lenne könnyű a válaszadás. az április 28-ai előadás, amely többek között ezt a példát is felhasználja, játék és tanulás lehetséges egybekapcsolásáról informál a matematikában. kapcsolódik ehhez a május 12-i tájékoztató is, amely tulajdonképpen a mennyiségtan elsajátításának útját kívánja végigkövetni az óvodáskortól a negyedik általánosig. /folyt.köv./

-2-

lu

bb.2./ tud-e ...folyt/fé

az utolsó, május 26-i előadás, amelynek megtartására hódirendre tanszékvezető főiskolai tanárt kérték fel, a nyitott kérdések megválaszolására, összefoglalására vállalkozik és beszámol a matematika tanítás korszerűsítését célzó tervekről, elképzelésekről.

valamennyi előadást a tit budapesti szervezetének kossuth klubjában tartják. belépődíj előadásenként öt forint./mti/

-.-

bb.3. odesszai és lodzi kutatók tanulmányai szegeden megjelent kötetben

vid-/kz/fé la

1976.március 22.

a szegedi józsef attila tudományegyetem politikai gazdaságtan tanszékének kiadásában tanulmánykötet jelent meg. a hat iv terjedelmű kiadványban a szegedi tanszék külföldi testvérintézetek kutatói is közölnek dolgozatokat. caban weslaw, a lengyelországi lodzi egyetem docense a műszaki-szervezési és a szellemi termékek exportjának jelentőségét méltatja. ludmilla a. levcsenko, a szovjetunióbeli odesszai mecsnyikov egyetem docense a szovjet mezőgazdaságban a szakképzett munkaerő ujratermelésének sajátosságait elemzi. alekszej g. lobunec, az odesszai egyetem tanára a társadalmi termelés arányosságának kérdéseivel foglalkozik tanulmányában.

a szegedi és a baráti külföldi országok egyetemi tanszékei között meglévő szerződések alapján szegedi kutatók tanulmányait is kiadják majd odesszában illetve lodzban./mti/

-.-

bb.5. a vas megyei fiatalok a vietnami szakmunkásképzőért

vid-/kz/fé la

1976.március 22.

ezer fiatal képzésére alkalmas vietnami szakmunkásképző intézet felépítését vállalta két évvel ezelőtt a kisz, hogy segítsen a sokat szenvedett ország újjáépítését. a vállalat teljesítéséhez a vasi fiatalok is hozzájárulnak. az országos akció áprilisban zárul. a vasi kiszések arra vállalkoztak, hogy az iskola felépítésére 1.250.000 forintot fizetnek be. vállalatuknak becsülettel eleget tettek. a pénzt két év alatt sok ezer óra társadalmi munkával, kommunista műszakokkal, fémhulladék gyűjtésével teremtették elő. a megyeszékhely ifjúkommunistái például 800 ezer forintot adtak fel a vietnami számlára, de kivették a részüket e nemes feladatból a megye valamennyi településének fiataljai./mti/

-.-

-3-

ly

bb.4. készül a szinonima szótár

i km/pr/fé -cz

1976.március 22.

a bürokrata nyelv hibái kerülnek végre terítékre a magyar tudományos akadémia nyelvtudományi intézetének idén megjelenő könyvében. Lőrincze Lajos és Grétsy László nyelvészek a hivatalok, intézmények sokszor szidott nyelvéből gyűjtöttek össze egy csokorra valót és elemezték őket. A kiadvány megjelenésének egyik érdekessége, hogy elkészítését a pénzügy minisztérium javasolta, s az államigazgatási szervezési intézet rendelte meg a nyelvtudományi intézettől. A közismert szerzők nemcsak a hibákra mutatnak rá, hanem világos, érthető, szabatos kifejezéseket is javasolnak, a rosszak helyett. A hivatalos nyelvünk kézi könyve mellett hét egyéb nyelvészeti kiadvány is megjelenésre vár.

a nyelvvel tudományosan foglalkozó szakembereknek, nyelv-tanároknak, készül az 1974-ben megtartott nemzetközi etimológiai konferencia jegyzőkönyveit, előadásait az értekezések, szekcióülések teljes anyagát tartalmazó kötet. A benkő Lóránd akadémikus és Sal Éva szerkesztésében megjelenő 26 iv terjedelmű könyv a szótörténet kutatásának elméletéről, az alkalmazott módszerekről, a legújabb eredményekről közöl hasznos információkat. Még az első félévben a könyvesboltok poltjaira kerül.

az első nagyszabású és a magyar szókincs egészére kiterjedő etimológiai kutatás eredményeit összegzi „a magyar nyelv történeti-etimológiai szótára”, harmadik, s egyben a sorozat utolsó kötetének anyaga is a nyomdában van már. az ő betűtől a zs-ig dolgozza fel a szavak történetét. több mint 4 ezer szócsalád etimológiáját adja meg.

megjelenésre vár a magyar nyelvjárások atlaszának ötödik kötete. a könyv szerkesztői: Deme László, egyetemi tanár és Imre Samu, a nyelvtudományi intézet ügyvezető igazgatója. a mű érdekessége, hogy 192 térképet tartalmaz.

a közeljövőben két könyv is megjelenik, mely a magyar nyelv, idegen nyelvekkel való kapcsolatát elemzi. Kiss Lajos, tudományos főmunkatárs művének címe: szláv tükörszók és tükörjelentések a magyarban. Országh László professzor „angol eredetű elemek szókészletünkben”, címmel írt könyvet.

a három éve tragikus hirtelenséggel elhunyt O Nagy Gábor kéziratokban meglévő munkáját rendezte sajtó alá Kovalovszky Miklós, tudományos főmunkatárs „frazeológiai kutatások története”, címmel.

/folyt.köv./

-4-

bb.4./ készül ...folyt/fé

a petőfi szótár második kötete, mely a nagy költő lírai és prózai szókincsét gyűjti betűrendes sorrendbe március közepén kerül nyomdába. a szerkesztők a g-től az m betűig gyűjtötték össze a költőóriás szavait.

javában dolgoznak a szerkesztők: Grétsy László, Kovalovszky Miklós és Lőrincze Lajos a „nyelvművelők kézikönyve”, kéziratán. a száz ivre tervezett mű olyan rendszerező munka, mely a nyelv iránt érdeklődőknek és a nyelvvel foglalkozóknak ad kelendő eligazítást a nyelvhasználat és nyelvi helyesség valamennyi fontos gyakran felvetődő vitás kérdéseiben.

a nyelvtudományi intézet egyik legnagyobb vállalkozása, a régóta várt szinonima szótár összeállítása. a szótár nagy segítséget ad majd az íróknak, újságíróknak, lektoroknak, fordítóknak, a pontosabb, szabatosabb fogalmazásra törekvőknek. jól használhatják majd az iskolai oktatásban és általában az anyanyelvi közműveltség fejlesztésében. öt éve kezdte meg a szótár összeállítását O Nagy Gábor. halála miatt az eredetileg 30 ivesre tervezett mű nem készült el a tervezett határidőre. a nyers kézirat 90 százaléka áll már legépelve, összeolvasva, lektorálásra készen. a módosítások, bővítések eredményeként a tervezettnél mintegy 30-35 százalékkal nagyobb terjedelemben mutatja majd be a magyar szókészlet jelentéstani összefüggéseit. az első magyar szinonima szótár nemcsak szinonimáinkat veszi számba, hanem stilisztikailag is minősíti ezeket. felhívja a figyelmet a szinonimák közti jelentéshasználati különbségekre. gyakorlati használhatóságához hozzájárul az is, hogy a szótárhoz címszóként ki nem dolgozott rokonértelmű szavakból külön mutató is készül. a kötet szerkesztője Ruzsiczky Éva tudományos főmunkatárs már tapasztalatcsere látogatást is tett a lipcsei bibliographisches Institut által kiadott synonymwörterbuch szerkesztőségében, ahol a szinonima szótár szerkesztésének elvi, gyakorlati kérdéseit és a szinonimákkal összefüggő gondokat tanulmányozta.

egy érdekesség a várhatólag 1978-ban megjelenő szinonima szótárból: a részegség szavunknak több mint 300 szinonimáját gyűjtötték össze. nyelvünkben erre találjuk a legtöbb rokonértelmű szót, kifejezést./mti/

-.-

bb.6. szerződést kötött a Filharmónia a Pataki István művelődési központtal

i km/s/fé -cz

1976.március 22.

kőbánya nemrég átadott korszerű művelődési háza rangos zenei események otthona is lesz. az országos Filharmónia és a Pataki István művelődési központ megállapodást kötött hangversenyek, koncertek rendezésére.

/folyt.köv./

-5-

bb.6. /szerződést...folyt/fé

az 1976-77 -es hangverseny-évad első felében - október, november, december hónapokban - az országos filharmónia három koncertet szervez a művelődési házban. a zenei események rendezését az tette lehetővé, hogy a központi színházterem a szakemberek szerint is kiváló akusztikájú. elsősorban szocialista brigádtagok, szakmunkás fiatalok, a kőbányai üzemek dolgozói vásárolhatják majd meg a koncertek, hangversenyek belépőit. a részletes műsortervet májusban dolgozzák ki./mti/

--

bb.7. nagyszabású ásatások borsodban

vid-/kz/fé la

1976.március 22.

a miskolci herman otto muzeum régészei a tervek szerint az idén nagyszabású feltárást végeznek a miskolci avason, ahol a múlt évben - az ifjusági park építése közben - értékes őskori leletek kerültek elő. a munkába egyetemi hallagtókat is bevonnak.

a korábbi években a bükk déli lábánál számos kelta-kori település maradványait hozták felszínre. a kelták által lakott terület meghatározására az idén kistokajban és mezőkeresztesen végeznek ásatásokat. folytatják az abaujvári egykori nemzetségszék hely feltárását is. ebben az évben a sáncon belüli részen a feltételezett árpád-kori falu maradványait kutatják. mezőgazdasági munkák közben ugyanis már korábban faragott kváderkövek, cseréptöredékek kerültek elő. ezen a területen. az újabb ásatás helyét e leletek alapján jelölték ki. ugyancsak árpád-kori falu helyét keresek sály község határában./mti/

--

bb.8. új bárdos-kórusmű a pedagógus énekkari fesztiválra

i dg/gg/fé -cz

1976.március 22.

bárdos lajos új kórusművet komponált ady endre „góg és magóg fia vagyok én”, kezdetű versére. a kórusmű ősbemutatója az április 6-án 7-én megrendezendő országos pedagógus énekkari fesztiválon lesz. a celldömölki, a salgótarjáni, a soproni a szerencsi, a szolnoki, valamint a budapesti pedagógus fáklya klub egyesített énekkarát maga a szerző vezényli.
/folyt.köv./

-6-

9

lm

bb.8. / új bárdos-....folyt/fé

hatodik alkalommal rendezi meg a pedagógusok szakszervezete kétévenként hagyományos énekkari fesztiválját, ezúttal a fennállása 700.évfordulóját ünneplő sopronban. a 33 működő pedagóguskórus közül 30 jelezte részvételét, köztük olyan, nemzetközileg is ismert kórusok, mint a vendéglátó soproni liszt ferenc, a pécsi nevelők háza, a lenti, a mátészalkai, a somogy megyei és a szekszárdi pedagógus énekkar. a kétnapos hangversenysorozat egyben a kórusok minősítő vizsgája is lesz. a kiemelkedő eredményt elért kórusok és karvezetők megkapják a szakszervezet által alapított kodály-émlékérmét. a kétnapos fesztivál keretében a soproni beloiannisz téren a résztvevők egyesített, mintegy 1300 tagu kórusa előadja kodály: a magyarokhoz című kórusművét./mti/

--

-7-

lm

bb 9. a közművelődési intézmények fejlesztése az v. ötéves terv-időszakban - megújulnak a művelődési otthonok - korszerű központok épülnek

i me/s-ju pr la

1976. március 22.

társadalmi igény a magas színvonalu művelődés: ennek intézményi feltételeit kívánja fejleszteni a kulturális minisztérium - együtt a helyi tanácsokkal - az v. ötéves terv időszakában. ezért új objektumok építését, az intézményhálózat korszerűsítését és a meglévő létesítmények többcélu hasznosítását tervezik.

mint a kulturális minisztériumban elmondották: az országban jelenleg mintegy 2800 művelődési otthon, 8600 közművelődési könyvtár, illetve kölcsönzőhely és 3600 mozi működik. a kulturális célú intézmények száma együttesen meghaladja a 16 ezret. mennyiségileg megfelelő az ellátottság, a művelődési otthonok, könyvtárak, mozik nagyrésze azonban sok tekintetben elmarad a mai és a holnapi követelményektől. korszerűsítésük sürgető feladat. kisebb-nagyobb bővítéssel, a felszerelés kiegészítésével, vagy új berendezéssel többségük megfelelhet az igényeknek, több helyen azonban új közművelődési intézmény szükséges.

néhány patinás épület rekonstrukciója már tavaly vagy azelőtt megkezdődött. többek közt helyreállították a budavári palota épületeinek zömét. itt működik a budapesti történeti múzeum, a magyar munkásmozgalmi múzeum és a magyar nemzeti galéria. jelenleg az "f" épületet állítják helyre az országos széchenyi könyvtár számára. a megújuló várszínházba a 25. színház költözik majd. megfiatalodik a vígadó épülete, bővül a visegrádi mátyás király múzeum. ezekben az években végzik a magyar nemzeti múzeum, a szépművészeti múzeum és a néprajzi múzeum rekonstrukcióját is.

elmondották azt is, hogy számos közművelődési intézmény elavult épületben működik. ezeket az épületeket nagyobb részben más kulturális célra használják majd, néhányat pedig lebontanak. a lebontott épületek helyett általában új művelődési intézményt létesítenek. a fokozatosan elnéptelenedő falvakban, tanyaközpontokban a megszűnő intézményt mozgó-ellátás pótolja. a terv szerint a következő öt évben mintegy 170 vetítési helyet szüntetnek meg. győr megyében például 11 korszerűtlen, kevésbé látogatott mozi helyiségekben klubkönyvtárat, ifjúsági klubot kívánnak berendezni. veszprém megyében öt mozi épületét kell lebontani: kettő helyett új mozi épül, három településen a művelődési otthon biztosít vetítési helyet. a művelődési otthonok közül mintegy 130 működik kis településeken, rendkívül kedvezőtlen feltételek között. ezek egyrészt más célra használják majd, a teljesen elavultakat lebontják. az v. ötéves terv időszakában 25 alacsony kategóriájú fiókkönyvtár is megszűnik. a fővárosi szabó ervin könyvtár 117 kerületi könyvtára közül kilenc zár be, helyettük a második bibliobusz látja majd el könyvekkel az olvasókat.

/ folyt. köv./

8³⁰
M

bb 9. / a közművelődési ... 1. folyt./-ju

amint a kulturális minisztériumban tájékoztattak: a közművelődés intézményi feltételeit mindenekelőtt a főváros peremkerületeiben, az új lakótelepeken, a munkás lakta településeken és az alföldi mezővárosokban kell javítani, szoros összhangban a településfejlesztés tervvel. a fejlesztés és fenntartás alapvetően a tanácsok feladata, arra is szükség van azonban, hogy az üzemek, szövetkezetek és más intézmények anyagi forrásaikkal támogassák a közművelődési célú beruházásokat és tevékenységeket. a jövőben többcélu, komplex művelődési intézmények szervezésével és építésével is segíteni kívánják a lakosság, főleg az üzemi munkások, - szocialista brigádok - a mezőgazdasági dolgozók és a fiatalok művelődését.

több nagyvárosban, ipari központban új művelődési intézmény épül. befejeződik többek közt a debreceni művelődési központ, miskolcon a művelődési ház, - a tanács és a diósgyőri vasgyár közös beruházása - a kiskvárdai ifjúsági és művelődési ház építése. kecskeméten új megyei könyvtár létesül. elkészül a nyiregyházi megyei művelődési központ is. ezenkívül több korszerű művelődési otthon építését kezdik meg. a tanácsok ezekben a hetekben döntenek a közművelődési hálózat v. ötéves fejlesztési tervéről. /mti/

--

bb 10. csaknem megkétszereződik a hazai csempegyártás

i sb/gg-ju sl -cz

1976. március 22.

falburkoló csempéből az idén 12 százalékkal emelkedik a hazai termelés, de ugyanakkor a választéki és részben a mennyiségi igények kielégítésére még külföldről is importálni kell csaknem egymillió négyzetméternyi csempét. az ötödik ötéves tervidőszakban dinamikusabban növekedik a hazai burkolóanyagok gyártása. a finomkerámiaipari művek ugyanis kétszer annyi beruházást költ porcelán-gyárainak fejlesztésére, mint az előző tervidőszakban.

a budapesti porcelángyárban az idén folytatják a rekonstrukciót és a kapacitásbővítő beruházást. amelynek átadása után évente csaknem másfélmillió négyzetméter falburkoló terméket szállítanak az országnak. ebben a tervidőszakban kerül sor az új romhányi csempegyár üzembe helyezésére is, amely évente 2,5 millió négyzetméternyi korszerű burkolóanyaggal látja el az építőket. a fejlesztések eredményeként - a tervek szerint - 1980-ban már 6,7 millió négyzetméter falburkoló csempét állít elő a finomkerámiaipar, majdnem kétszer annyit, mint a múlt évben. a gyárak termelőberendezéseinek hatékonyabb kihasználása, s a folyamatos fejlesztés azonban még a tervidőszak első felében kedvező feltételektől teremt e termékek exportjára is.

/ folyt. köv./

8.00/ju

8³⁰
M

bb 10. / csaknem ... 1. folyt./-ju

a fimomkerámiaipar a termelés bővítésével egyidőben újfajta diszítési eljárások megvalósításával, új fazonok tervezésével bővíti a háztartási és a diszműáru választékát, s így kedvező lehetőséget teremt a tökéletes export bővítésére. tartósnak mutató exportlehetőségek kihasználására fejlesztik a fürdőszobai és egyéb egészségügyi kerámia-termékek termelését, s a gyártmányok műszaki színvonalát egyaránt. ebben a tervidőszakban többlépcsős fejlesztéssel kerül sor a csiszoló-korong gyártás rekonstrukciójára, ami kettős előnnyel jár, megszűnik az import és ugyanakkor sok piacon hasznosítható új exportlehetőségeket teremt. /mti/

-.-

bb 11. gazdag kulturális seregszemlére készülnek az uttorók

i gy/fe-ju -cz

1976. március 22.

az idén 30. születésnapját ünneplő magyar uttorószervezet sok-sok színvonalas kulturális, művészeti eseménnyel készül az évfordulóra.

a magyar uttorók szövetsége ünnepi körtánc címmel vetélkedőt hirdetett a magyar rádióval közösen a gyermekszervezet születésnapjának köszöntésére. jelenleg a középöntőbe továbbjutott 18 uttorócsapat már a stúdióban versenyez, és hamarosan bemutatkozik a rádióhallgatók előtt is.

a születésnap ajándékok sorában a kulturális minisztérium felkérésére tíz zeneszerzőnk dolgozik új uttoródal írásán, s ugyanennyi kiváló muzsikuskunk új fuvósdarabot szerez az uttorózenekarok számára. a művek bemutatói májusban lesznek az országos uttoró találkozón.

junius 10-13. között uttoró színjátzó-fesztivált rendeznek, amelyen a kisdíjak dramatikusan játszókörei adnak egymásnak találkozót. a bemutatók sorát győr-sopron megye kezdte meg márciusban, s a továbbiakban valamennyi megye kiválasztja legtehetségesebb küldötteit a pécsi bemutatóra.

/ folyt. köv./

8.10/ju

- 10 -

8³⁵ M

bb 11. / gazdag ... 1.. folyt./-ju

ugyancsak megkezdődtek az előkészületek a június 2-4-ig zajló országos uttoró néptánc-fesztiválra. a színes folklór-bemutatónak bács-kiskun megyében, kiskőrös ad otthont. a megyei szemlék legjobbait várja petőfi szülővárosa uttorótalálkozóra, közös tánc-bemutatóra, játékokra. a fesztiválhoz kapcsolódva a népművelési intézet és az uttorószövetség új gyermekjáték, gyermektánc koreográfiákra hirdetett pályázatot.

várhatóan mintegy ezer uttoró vesz részt ezen a nyáron csillebércen a jubileumi uttoró-népművész szaktáborozáson. a jelentkezések már lezárultak: az ifjú táncosok, fadaragók, dalosok, zenészek, kézimunkázók, szőnyegszövők, irodalmi színpadok, honismereti szakkörök és bábművészek csillebércen tovább mélyíthetik a néphagyományok szeretetét. a zánkai uttoróvárosban júniusban olvasótábort szervez a kincskereső című ifjúsági irodalmi lap és az uttorószövetség. az érdekes táborozásra a kincskereső szerkesztősége által tavaly kiírt terjesztési versenypályázatokat, rejtvények győzteseit, s az országban sorra alakuló kincskereső-klubok tagjait várják. /mti/

-.-

bb 12. diákszinjátzó napok csurgón

dg/fe-ju -cz

1976. március 22.

ötödik alkalommal rendezik meg az idén, április 8-11. között csurgón a csokonairól elnevezett országos diákszinjátzó napokat. a csokonai művelődési központban az ország 22 legjobb középiskolai és szakmunkásképző intézeti diákszinpada mutatja be műsorát. a háromnapos rendezvénysorozat keretében az együttesek színpadra lépnek a környező községekben, őrtiloson, segesden, gyékényesen, zákányban és nagyatád városban is. e vendégszereplések során mintegy 20 ezer néző tekintheti meg a csoportok produkcióit.

az eddigi négy csurgói diákszinjátzó találkozó bizonyította, hogy a diákszinjátzás jelentős szerepet tölt be az oktató-nevelő munkában, az irodalom, a színházi kultúra széles körű terjesztésében.

/ folyt. köv./

8.20/ju

- 11 -

8³⁵ M

bb 12. / diákszinjatszó ... 1. folyt./-ju

a kétvétenként megrendezendő csokonai diákszinjatszó napok pódiumot biztosít az együtteseknek, felhívja a figyelmet az új kezdeményezésekre. a már kialakult gyakorlat alapján az idén is megrendezik az irodalom szakos tanárok, szakfelügyelők, diákszinjatszó csoportvezetők szakmai vitáját a mozgalom, az irodalomtanítás és az esztétikai nevelés kérdéseiről.

a bemutatót jelmezes karnevál zárja, a jelmezeket bíráló bizottság értékeli és díjazza. /mti/

-.-

bb 13. 1000 férőhelyes szakosított tenyészállatnevelő telepek a zalában

vid/kz-ju la

1976. március 22.

zala megye mindig híres volt szarvasmarhatenyésztéséről. nagy volt a gazdasági jelentősége is: ez az ágazat biztosította a termelők, a falusi lakosság pénzbevételeinek nagyobbik részét. a megye közös és háztáji gazdaságaiban, valamint az állami gazdaságokban jelenleg mintegy 100 000 szarvasmarhát tartanak. bár az utóbbi esztendőben számottevően növekedett a megye területén a hustermelés, az átlagos tejhozam csak 1950 liter volt.

a szarvasmarhatenyésztés minőségi javítására, a tejtermelés növelésének elősegítésére szakosított tenyészállat nevelő telepeket alakítanak ki a megyében. az első 1000 férőhelyes üszőnevelő telep a nagykanizsai alkotmány termelőszövetkezetben már el is készült, és még ebben az évben további kettő építése fejeződik be. a szakosított telepeket a legjobb egyedektől származó utódokkal töltik fel. /mti/

-.-

8.20/ju

- 12 -

8⁰⁰
MK

bb 14. hazaérkezett az mszbt delegációja

s-ju hgy

1976. március 22.

amely millei györgynek, a párttörténeti intézet munkatársának vezetésével moszkvában résztvett a magyar tanácsköztársaság 57. évfordulója alkalmából rendezett tudományos konferencián. /mti/

-.-

bb 15. zavartalan a közlekedés

i jf/s-ju hgy

1976. március 22.

az évszakhoz képest szokatlanul hűvös időjárás hétfőn reggel a közlekedésben nem okozott különösebb gondot, az utak a vasárnapi kisebb havazás után felszáradtak. a kpm utinform jelentése szerint az utak állapota kielégítő, síkosságot csak elvétve tapasztalnak, például borsod megyében a 37-es számú utvonalon egyes szakaszain. ezen az utvonalon, valamint a körzet alsóbbrendű útjain, gépkocsik szórták az utakat. veszprém megyében, zirc térségében, az alsóbbrendű utakon vált néhány utszakasz síkossá. a megye főútjait ugyancsak szórással tették jól járhatóvá. /mti/

-.-

bb 16. a zrinyi katonai kiadó

zsu-ju hgy

1976. március 22.

25 éves jubileuma alkalmából rendezett katonai könyvkiállítás kapcsán a hadtörténeti múzeumban március 23-án kedden 15 órakor nemzetközi katonai-politikai fórum lesz, amelyen réti ervin és vajda péter újságírók válaszolnak az érdeklődők kérdéseire, és dedikálják a közelmúltban megjelent könyveiket. /mti/

-.-

bb 17. ifjúsági klubot adtak át kaposvárott

vid/ká-ju hg y

1976. március 22.

a kaposvári mezőgép vállalat mező imre utca 1. számú gyáregységének fiataljai a forradalmi ifjúsági napok tiszteletére tett vállalásként ifjúsági klubot építettek. egy a gyáregység területén álló, használaton kívüli épületet alakítottak át fiatalok társadalmi munkával. négy helyiségből álló klubban, öltöző és fürdő is helyet kapott. /mti/

-.-

10.25/ju

- 13 -

la 10⁰⁰

bb 18. rendőrségi hírek

s-ju hgy

1976. március 22.

szekszárd határában a 6-os számú főúton nyíri zoltán 47 éves gépkocsivezető, dunaföldvári lakos autóbusszal halálra gázolta a vele azonos irányban gyalogló werner jános 48 éves tsz-tag, mözsi lakost. a vizsgálat folyamatban van.

zalaszentgróton a zala folyóba esett és a vízbe fulladt friss sándor 55 éves tsz-tag, helyi lakos. a körülmények tisztázására vizsgálat indult. /mti/

--

bb 19. pecsenyekacsák a halastavakon

vid/ká-ju hgy

1976. március 22.

a balatoni halgazdaság nagyatádi és balatonlelle-irmapusztai keltetőjében az idén egymillió pecsenyekacsa lát majd napvilágot. három héttel ezelőtt kikelt első csoport szárnyast előnevelés után hétfőtől a halastavakra helyezik ki. eddig 16 ezer pecsenyekacsát raktak ki a lábodi halastóra. tekintettel a váratlan hidegre, a tó partján fóliasátrat állítottak fel, a kis szárnyasok védelmére. a kacsák addig maradnak a halastavakon, amíg eléri a 2 kiló 60 dekás átlagsúlyt. ezután a kaposvári huskombinátba kerülnek. az idén a balatoni halgazdaság 750 ezer pecsenyekacsa szállítására kötött szerződést a huskombinátal. ezenkívül az áfészek útján több tízezer napos-kacsát adnak át a háztáji gazdaságoknak is. /mti/

--

bb 20. sok az őz és a fácán, kevés a fogoly - tavaszi vadleltár a jászságban és a nagykunságban

vid/ká-ju hgy

1976. március 22.

tavaszi mezei vadleltárt készítettek a vadásztársaságok az ország egyik apróvadban leggazdagabb területén, a jászságban és a nagykunságban. megállapították: a tél nem okozott érzékenyebb károkat az apróvadállományban, csupán a márciusban visszatérő hideg időjárás tizedelte meg néhol a vadnyulak első szaporulatát. a megye őzállománya négyszázzal több mint tavaly ilyenkor volt, létszáma megközelíti a 12 ezret. a réteken, szántóföldeken olykor csapatokba verődve tűnnek fel az őzek.

/ folyt. köv./

10.38/ju *La 14⁰⁰*

- 14 -

bb 20. / sok az őz ... 1. folyt./-ju

a mesterséges úton is szaporított fácánok száma megközelíti az eddigi rekordot: csaknem negyedmillió tyukot és kakast figyeltek meg a hótakaróval borított földeken. a vadnyulállomány valamivel kevesebb, mint egy évvel korábban, több viszont a hivatlan vendég, a vaddisznó. szolnok, öcsöd, mezőtur. erdőségeiben mintegy három tucat vaddisznó mozgását észlelték. értékes, védett szárnyasa a területnek a tuzok. a nagytestű mezei vadból félezer körüli állományt vettek számba, kevesebbet mint korábban, valószínűnek tartják, hogy az állomány egy része más területekre, elsősorban a békési tuzok rezervátumba vándorolt. /mti/

--

bb 21. kollégiumi napok a körmendi főiskolán

vid/ká-ju hgy

1976. március 22.

hétfőn fejeződtek be a kollégiumi napok a keszthelyi agrártudományi egyetem körmendi mezőgazdasági gépészeti főiskolai kárában. a rendezvény-sorozat záró eseményeként állandó kiállítás nyílt, amely a kollégium névadójának, a mezőgazdasági gépészet kiválóságának, rázsó imrének, életutját, munkásságát mutatja be.

az első ízben megrendezett kollégiumi napokon a körmendi főiskolások beszámoltak a gyakorlatot szolgáló tudományos kutatómunkájukról, kerekasztal beszélgetést folytattak tanácselnökök, tsz-vezetők, iskola és művelődési otthonok igazgatók, körzeti orvosok, áfész elnökök bevonásával arról, hogy milyenek képzelik a magyar falut kétezerben, különböző vetélkedőket, vitaesteket tartottak, megrendezték a zalai és somogyi diákklubok estjét, közös kirándulást tettek az őrségbe, szombathelyre. /mti/

--

bb 22. pártküldöttség utazott oslóba

s-ju pr -cz

1976. március 22.

gyenes andrásnak a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága titkárának vezetésével pártküldöttség utazott hétfőn oslóba, a norvég kommunista párt központi bizottságának meghívására.

a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren dr. berecz jános, a kb külügyi osztályának vezetője bucsúztatta. /mti/

--

11.20/ju *La 11⁰⁰*

- 15 -

bb 23. kiállítás győrtt díjnyertes pályaművekből

vid/ká-ju hgy

1976. március 22.

a győri városi főutvonal hálózat és az m-1-es autópálya kapcsolatának rendezését kidolgozó díjnyertes pályaművekből nyílt kiállítás hétfőn a győri városi tanács aulájában. az országos tervpályázatot a közlekedés és postaügyi minisztérium, s a győri városi tanács végrehajtó bizottsága írta ki. a pályamunkákban megtervezték az m-1-es autópálya és a sopront győrrel összekötő 85-ös, valamint az m 1-es autótut hegyeshalom és győr közötti szakasza csatlakozásának lehetőségeit. a pályamunkák szerint az átmenő forgalom a belváros megkerülésével győr északi oldalán halad tovább és ezzel tehermentesíti a győri belváros zsufolt utjait. a pályázatra 39 munka érkezett, közülük hetet díjaztak. /mti/

--

bb 24. a fővárosi vízművek

-ju hgy

1976. március 22.

értesíti a lakosságot, hogy főnyomóvezeték tisztítási munkálato_k miatt március 23-án, kedden este 20. órától, március 24-én, szerdán reggel 6 óráig, valamint március 24-én, szerdán 20. órától, március 25-én csütörtökön reggel 6 óráig a iii. kerület területén nyomáscsökkenéssel, esetleg vízhiánnyal kell számolni. /mti/

--

bb 25. molnár józsefné /grossmann margit/,

-ju hgy

1976. március 22.

a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa, aki 1937 óta volt tagja a pártnak, 61 éves korában elhunyt.

temetése március 26-án pénteken 15 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp vi. ker. bizottsága

/mti/

--

11.47/ju

- 16 -

12.30
hu

bb 26. uttörő szoba avatás, személyi igazolvány átadó ünnepség

vid/ká-ju hgy

1976. március 22.

öt pásztói üzem szocialista brigádjai társadalmi munkában készítettek el a helyi dózsa györgy általános iskola uttörőszobájának berendezéséhez, diszitéséhez szükséges tárgyakat, köztük kovácsoltvas csillárt, virágállványokat, subaszőnyeget. az uttörőszoba avatóünnepségét hétfőn rendezték meg. ezen a napon iskolatörténeti dokumentum kiállítás is nyílt pásztón, és az uttörők ünnepi csapatgyűlésén ötven nyilcadikosnak átnyújtották a személyi igazolványt. /mti/

bb 27. aláírták a hitelszerződést - tovább bőviti világhírű baromfitenyészetét a bábolnai mezőgazdasági kombinát

vid/ká-ju hgy

1976. március 22.

komárom megye ipari és mezőgazdasági üzemei közül elsőként a bábolnai mezőgazdasági kombinát nyújtotta be pályázatát az exportnövelő árualap hitelből való részesedésre. a 200 millió forintos hitel kérelmet a magyar nemzeti bank elfogadta. a szerződést aláírták és hozzáköttek a beruházáshoz, amelynek tervezője, kivitelezője maga a kombinát. tervező irodája készítette a terveket, építészeti üzeme építi fel az istállókat és a többi épületet. a munkákat úgy szervezik, hogy a vállalt határidőre, jövő év végére minden épületet átadjanak rendeltetésének. 24 istálló alapozását már megkezdték.

a hitelből a tetra márka néven világhírűvé vált baromfitenyészetét bőviti a kombinát, ugyanis lehetősége van a közel-keleti piacokra irányuló szállítások nagyarányu fokozására. ennek érdekében jelentősen bőviti szelekciós bázisát többek között új szülőpár-telepeket, keltetőüzemet épít. tőkés exportját naposcsibéből háromszorosára, keltetőtojásból 40 százalékkal növeli. a programban szerepel többek között egy huslisztüzem építése is.

a hitel a tőkés export növekedésével három év alatt megtérül. a beruházás nagyon kifizetődő, mert az eszközarányos nyereség két és félszerese lesz annak, mint amennyit a hitelpolitikai irányelvek a mezőgazdasági beruházásoknál meghatároznak. a devizakitermelési mutatók is nagyon kedvezően alakulnak. /mti/

--

12.00/ju

- 17 -

12.45
hu

bb 28. szabó istvánnak,

s-ju pr hgy

1976. március 22.

az elhunyt kétszeres józsef attila-dijas írónak bucsuztatása március 25-én, csütörtökön délután 15 órakor lesz a rákoskeresztúri temető ravatalozójában. /mti/

--

bb 29. vöröskereszt tájértekezet

vid/ká-ju hgy

1976. március 22.

tájértkezet kezdődött hétfőn salgótarjánban borsod, heves, nógrád és pest megye vöröskereszt vezetőinek részvételével. az ötnapos tanácskozáson a többi között megvitatják az egészségügyi felvilágosítással, neveléssel, a környezetvédelemmel, az üzemi, valamint ifjúsági vöröskereszt szervezetek megerősítésével kapcsolatos feladatokat és más időszerű kérdéseket. /mti/

--

bb 30. tanmühelyi napok kezdődtek székesfehérváron

vid/ká-ju hgy

1976. március 22.

a forradalmi ifjúsági napok keretében, a 14. volán vállalat szakmunkásképző intézetében, székesfehérváron, hétfőn, tanmühelyi napok, kezdődtek. az újszerű rendezvényen 16 fejér megyei szakmunkásképző intézet ezer tanulója vesz részt. az ötnapos eseménysorozaton közlekedési és kresz ismeretekből, politikai kérdésekből rendeznek vetélkedőt és négy sportágban versenyeznek a tanmühelyi csapatok. /mti/

--

12.40/ju

ln 13.30

- 18 -

bb 31. időjárásjelentés

-ju hgy

1976. március 22.

a meteorológiai intézet jelenti március 22-én, hétfőn 12 órakor:

változatlanul hideg az idő

európa szerte tovább tart a hideg, télies idő. a kontinens középső részén egész nap nem melegszik a levegő plusz 2, mínusz 4 foknál magasabbra. itt ez a hőmérséklet 10-12 fokkal alacsonyabb az évszaknak megfelelőnél. a szovjetunió európai területének középső és lengyelország nagy részén napok óta havazik. elszórt havazásokat jelentenek romániából is. eső csupán a kontinens nyugati partvidékén hullik.

hazánkban vasárnap változóan felhős, szeles, hideg idő volt. napközben csak 0,-plusz 5 fokig melegedett a levegő. elszórtan kisebb havazások alakultak ki, de az elmúlt 24, órában lehullott csapadék mennyisége csak az ország északkeleti részén érte el egy-két helyen a 3-6 mm-t. az általában élénk, sőt időnként erős északi, északnyugati szél éjszakára kissé mérséklődött. így hétfőn hajnalra ismét mínusz 4,-mínusz 10 fokig süllyedt a hőmérséklet. délelőtt időnként megnövekedett a felhőzet és az északkeleti országrészében egy-két helyen újabb hózápor is kialakult. a szél napközben ismét megélénkült és a hőmérséklet 11 óráig csak mínusz 1-plusz 2 fokot ért el.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke mínusz 1 o fok volt, 7,5 fokkal alacsonyabb mint a százéves átlag.

ma délben budapesten a hőmérséklet plusz 1 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 mm, alig változik.

várható időjárás kedd estig: változóan felhős, erősen párás idő lesz, főként az ország északkeleti felén elszórtan kisebb hózáporral. a sokfelé élénk délnyugati, nyugati szél időnként még megerősödik. hideg marad az idő. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 4-mínusz 9, legmagasabb nappali hőmérséklet 0, plusz 5 fok között. várható.

távolabbi kilátások péntek reggelig: fokozatosan megnövekvő felhőzet, főként az időszak második felében ismétlődő esők. a hét közepétől a hőmérséklet emelkedik. legalacsonyabb hajnali hőmérséklet eleinte mínusz 1-mínusz 6, később plusz 3-mínusz 2 fok között. legmagasabb nappali hőmérséklet eleinte plusz 1-plusz 5 később plusz 5-plusz 9 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 40 százalékán várható.

/mti/ a duna vizállása budapestnél: 164 cm.

--

12.50/ju

- 19 -

ln 13.40

bb 32. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke március 22-én
13 óráig

se-ju hgy

1976. március 22.

1. erdőtelepítés
 2. tit-program
 3. tanulmánykötet
 4. szinonima-szótár
 5. vietnami szakmunkásképző
 6. a kőbányai művelődési ház programj a
 7. ásatások
 8. bárdos-kórusmű
 9. művelődési központok
 10. csempegyártás
 11. uttóró seregszemle
 12. diákszinjátzó napok
 13. tenyészállatnevelés
 14. hazaérkezett az mszbt küldöttség
 15. zavartalan a közlekedés
 16. katonai könyvkiállítás
 17. ifjusági klub
 18. rendőrségi hírek
 19. pecsenyekacsák
 20. vadleltár
 21. kollégiumi napok körmenden
 22. pártküldöttség oslóba
 23. kiállítás győrött
 24. a vízművek közleménye
 25. elhunyt molnár józsefné
 26. uttórorszoba-avatás pásztón
 27. hitelszerződés
 28. temetés
 29. vöröskereszt
 30. tanulmányi napok
 31. időjárásjelentés
 32. hirjegyzék
- /mti/

--

-20-

bb 33. tiszalöknél megszüntették a duzzasztást - usztatják a je-
get a tiszán

vidq/ká-ju hgy

1976. március 22.

a szeszélyes márciusi időjárás következtében éjjel fagy, nappal pedig olvad a jég a tiszta borsod megyei szakaszán. az utóbbi napokban vásárosnaménynél mintegy 4, tokajnál pedig fél métert emelkedett a folyó vízszintje. az áradás ,, megemel- te,, és szétdarabolta a tiszacsermely térségében keletkezett mint- egy 2 kilométer hosszúságú jégtorlaszt. ezért az északmagyarorszá- gi vízügyi igazgatóság tiszalöknél megszüntett a folyó duzzasztá- sát, az elzáró táblákat ,, kiemelték,, és így usztatják le a jégtáblákat a folyón.

a tiszán parti jég is már csak szórványosan található, ezért a vízügyi igazgatóság megtette az előkészületeket a hajózásra. készenlétbe helyezték a vontatóhajókat, valamint az uszályokat.
/mti/

--

-21-

13 50

13 45

bb 34. uj, gépesített frontfejtés a borsodi szénbányáknál

vid/ká-ju hgy

1976. március 22.

a borsodi szénbányák edelényi aknájában a legjobb minőséget adó szénmező lefejtését akadályozta, hogy a vékony telepben kézi erővel igen gazdaságtalanul tudtak csak termelni. a műszaki fejlesztés során kidolgozták a kétszárnyú frontfejtés gépesítésének megoldását. ennek alapján a szovjet gyártmányú önjáró biztosító berendezés védelme alatt lengyel maróhengerrel fejtik le a szén-

net.
a z uj gépesített frontfejtésen az üzemszerű termelést hét-
főn kezdték meg. az eddigi tapasztalatok szerint a gépesített
munkahelyen a szén termelési költsége tonnánként mintegy 20 forint-
tal lesz olcsóbb, a teljesítmény pedig a kézi műveléssel szemben
több mint kétszeresére emelkedik. /mti/
--

bb 35. Löncskonzerv miskolcraól

vid/ká-ju hgy

1976. március 22.

megkezdődött a konzervgyártás a miskolci huskominát feldol-
gozó üzemében. a több mint 800 millió forintos költséggel épült
uj kombinát feldolgozó és hűtővonala gépeinek beállítására és
szabályozása után megkezdtek az egy librás-mintegy 45 deka-súlyú
löncs-konzerv készítését. hétfőtől naponta mintegy 50-80 mázsá-
nyi készítmény kerül le a gyártóvonalról.

/ folyt. köv./

13.10/ju

-22-

h' 13.15

bb 35. / Löncskonzerv ... 1. folyt./-ju

néhány hét múlva, a második negyedévben megkezdik a doboz-
sonka gyártását is. a tervek szerint három nagyságban, nyolc,
tiz és tizenkét librás súlyban, készül majd miskolcon a közkedvelt
dobozsonka. az uj huskominátban a tervek szerint az első félévben
mintegy negyven vagon konzervárut és tiz vagon dobozsonkát állí-
tanak elő. /mti/

--

bb 36. tájékoztató a vállalatok és szövetkezetek 1975. évi pénzügyi
gazdálkodásáról

sl-ju ie -cz

1976. március 22.

a pénzügyminisztériumban elkészült a vállalatok és szövetke-
zetek mérlegbeszámolóinak előzetes összesítése. az 1975. évi vállala-
lati gazdálkodás főbb pénzügyi tendenciái a következőkben foglalha-
tók össze:

a vállalatok és szövetkezetek /mezőgazdasági termelőszövet-
kezetekkel együtt; a továbbiakban vállalatok / termelése és
értékesítése 1975.-ben tovább növekedett.

a vállalatok összes tevékenységének nettó árbevétele - fo-
lyóáron - 13,3 százalékkal, a megelőző évit meghaladóan emelkedett.
ebben - az előző évektől eltérően - a belföldi értékesítés termelői
áremelkedésekkel is összefüggő növekedésének volt nagyobb szerepe.
az export értékesítés emelkedésének üteme mérséklődött; a nem szo-
cialista országokba a kivitel árbevétele csökkent.

a befejezetlen beruházások állománya az előző évinél kedvezőbben
alakult; a 3,9 százalékos növekedés jóval kisebb az 1974. évinél.
a mérséklet ütemű emelkedés az ipar /azon belül az építőanyagipar
és vegyipar / befejezetlen beruházási állományának több milliárd
forintos csökkenésére vezethető vissza.

a készletállomány 1975. évi - összehasonlítható áron számított
- 6,5 százalékos növekedése az előző évinél jóval kisebb. a korábbi-
nál kedvezőbb készletalakulásban a központi intézkedések hatása is
kifejeződik.

/ folyt. köv./

13.25/ju

- 23 -

h' 14.15

bb 36. / tájékoztató 6. f. folyt./-ju

a központi és vállalati intézkedések hatására tovább nőtt a munka termelékenysége. a termelésnövekedés csaknem teljes mértékben a költséggazdálkodás javult, a költségszinval némileg mérséklődött. **T** egészében a termelékenység

a termelés és forgalom emelkedése, a támogatások mértékének növekedése hatására az eredmény 9,8 százalékkal bővült. az iparban 13,1 százalékkal, az építőiparban 10,2 százalékkal, a kereskedelemben 14,7 százalékkal a népgazdasági átlagot meghaladó mértékű volt a növekedés. a szállítás- és hírközlésben 3,6 százalékkal nőtt a vállalatok eredménye, míg a mező-erdő-vízgazdálkodásban 11,0 százalékos eredménycsökkenés következett be.

az 1975. évi nyereségből képzett, a személyi jövedelmek növelésére fordítható alapok összege - mezőgazdasági tsz-ek nélkül 12,3 milliárd forint - az előző évinél 7,4 százalékkal több, 100 forint bérbe vetítve a kifizethető részesedés az állami vállalatoknál azonos az előző évivel, az iparban meghaladja azt.

a nyereségből képzett fejlesztési alap a népgazdaság egészében 39,3 milliárd forint, amely az előző évinél 3,4 milliárd forinttal több.

a fejlesztési lehetőségeket 1975-ben is növelte az állóeszközök értékcsökkenéséből visszatartható 33,6 milliárd forint, ami 3 milliárd forinttal haladja meg az előző évit. a saját forrásból - nyereségből és értékcsökkenésből - képzett 72,9 milliárd forint összegű fejlesztési alap 6,4 milliárd forinttal nőtt az előző évhez viszonyítva. a vállalatok összes saját fejlesztési forrásainak 9,6 százalékos - jelentős mértékű - növekedése elősegíti azt, hogy helyes vállalati gazdálkodás esetén továbbra is megfelelő mértékben korszerűsödjenek a termelőberendezések.

a gazdálkodóknak nyújtott támogatások 4,1 százalékkal, az elvonások pedig 5,3 százalékkal haladják meg az előző évit. a támogatásokon belül az állami visszatérítés mérséklődése, a lakossági fogyasztás ártámogatásának növekedése a legjelentősebb. az elvonások közül az 1975. évi szabályozó módosítások hatására az eszközleltési járulak csökkenése, illetőleg a termelési adók növekedése emelhető ki.

/ folyt. köv./

13.38/ju

- 2 -

14.25

bb 36. / tájékoztató ... 2. folyt./-ju

az előzőkkel összefüggésben kedvezően alakult az igénybe vett támogatásoknak a befizetésekhez viszonyított aránya is, amely a tervezett 46,5 százalékkal szemben 42,0 százalék. a nettó befizetések - az elvonások és támogatások egyenlege - mind az 1974. évihez, mind az előirányzathoz képest növekedett. ez hozzájárult a költségvetés növekvő terheinek kedvezőbb finanszírozásához.

a mérlegbeszámoló részletes feldolgozása tovább folyik, eredményéről a pénzügyminiszter az 1975. évi állami költségvetés végrehajtásáról szóló parlamenti jelentés kapcsán számol be. /mti/

--

bb 37. kitüntetés-átadás a Lengyel nagykövetségen

hc/zsu-ju pr -cz

1976. március 22.

a lengyel népköztársaság államtanácsa - a magyar-lengyel kapcsolatok sokoldalú fejlesztésében szerzett kiemelkedő érdemeik elismeréséül - a lengyel népköztársaság érdemrendje különböző fokozataival magyar személyiségeket tüntetett ki. kitüntetésben részesült dr. gál tivadar, a minisztertanács titkárságának vezetője, katona istván, a népszabadság főszerkesztője. dr. jánossy lajos akadémikus, dr. papp lajos államtitkár, a minisztertanács tanácsi hivatalának elnöke, dr. kovács endre a magyar tudományos akadémia történelemtudományi intézetének osztályvezetője, dr. kuzsel dezső a közlekedés- és postaügyi minisztérium nemzetközi kapcsolatok főosztályának vezetője, dr. karácsony jeno, az országos tervhivatal nemzetközi kapcsolatok főosztályának helyettes vezetője, és ódor géza, a nehézipari minisztérium nemzetközi kapcsolatok főosztályának helyettes vezetője.

a kitüntetéseket dr. stefan jedrychowski a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete hétfőn a nagykövetségen nyújtotta át. a kitüntetések átadásakor méltatta a két nép, a két ország baráti együttműködését, kapcsolatainak állandó fejlődését, majd a kitüntetettek példamutató munkásságáról szolt a kapcsolatok elmélyítésében.

a kitüntetések átadásánál jelen volt dr. berecz jános, az mszmp kb külügyi osztályának vezetője és roska istván külügyminiszterhelyettes. /mti/

--

13.50/ju

- 25 -

14.30

bb. 40. egészségügyi hét kabán

vid/rj -cz

1976. március 22.

gazdag programot magában foglaló egészségügyi hetet nyitottak meg hétfőn kabán a községi művelődési házban. az első előadást „a hosszú élet titka”, címmel dr. Lángfy György főorvos tartotta. a művelődési ház nagytermében egészségügyi kiállítás nyitottak meg. a következő napokban előadások, kerekasztalbeszélgetések, konzultációk hangzanak el az öltözködésről, a korszerű táplálkozásról, a tiszta környezetről, a munka és szabadidő helyes kihasználásáról. a moziban az egészségügyi héten az előadásokhoz kapcsolódó filmeket vetítenek. /mti/

--

bb. 38. magyar-jugoszláv vízügyi programegyeztetés

vid/rj -cz

1976. március 22.

a nyugat-dunántuli vízügyi igazgatóság és a jugoszláv vízügyi szervek szakemberei egyeztették az 1976. évi közös érdekelt-ségű vízügyi munkák programját. a mura és több kisebb nyugat-dunántuli vízfolyás a szomszédos országban ered, helyenként határvonalat képez a két állam között. ezért - az osztrákokhoz hasonlóan - összehangolják az árvízvédelmi és szabályozási munkákat.

a mura egyik oldalán a jugoszlávok, a másikon magyar szakemberek építettek országos védvonalba tartozó árvízvédelmi rendszert az elmúlt években. most a meder folyószabályozási felülvizsgálatára kerül sor: együttesen megállapítják, hol milyen beavatkozásra, szabályozási munkára lesz szükség. a magyar fél elkészíti az un. nagyvízi hidrológiai tanulmányt, meghatározva a maximális árvizeket és azok levonulási szintjét. a jugoszláv szakemberek a folyó mindkét oldala további árvízvédelmének tanulmányterve összeállítására vállalkoztak. /mti/

--

bb. 42. konczwald andrás

s/pr/rj -cz

1976. március 22.

a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1924-től volt a párt tagja 74 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása március 29-én, hétfőn délután 15 órakor lesz a budafoki temetőben.

mszmp xi. kerületi bizottsága. /mti/

--

13.30 rj

-2 -

13 14:35

bb. 41. megkezdték a dunai kőolajipari vállalat 20. üzemének próbáját

vid/gö/mmé/rj -cz

1976. március 22.

százhalombattán, a dunai kőolajipari vállalatnál megkezdődött az ortoxilol üzem próbája. a gyorsított beruházási programmal épülő olajváros 20. üzemének berendezéseit vasárnap töltötték fel alapanyaggal, hogy elvégezhesék a gépek, műszerek pontos beállítását és megállapítsák a különböző egységek teljesítményét. az ortoxilol üzem egy blokkban helyezkedik el az aromás-extrakciós ii-es üzemmel, s innen kapja majd a termeléshez szükséges alapanyagát. hogy mégis megfordították az üzem próbák kezdetének sorrendjét, az azért történt, mert az ortoxilol üzem szerelése előbb fejeződött be. a próba tíz napig tart, s addig elvégzik az aromás ii. részlegenkénti ellenőrzését is. az ortoxilol üzem ez idő alatt, a már régebben termelő aromás i-től kapja az alapanyagot.

az eredeti terv szeptember 30-ával jelölte meg az üzem-együttes, rendszeres termelésének kezdetét, a gyorsított beruházási program azonban öt hónappal előbbre hozta ezt a határidőt. amennyiben zavartalan lesz a próbaüzemelés, április 30-tól mindkét üzem rendszeresen termel, s az ortoxilol üzem évente 77 000, az aromás ii. pedig évi 260 000 tonna terméket gyárt majd a vegyipar számára. a gyorsítási program megvalósításával öt hónappal korábban üzembe helyezett részlegek mintegy 60 millió forint többleteredményt jelentenek majd a népgazdaság számára.

a két üzem mellett folytatódik az olajváros bővítése. már szerelik az évente 1.5 millió tonna kőolajat feldolgozó atmoszférikus-desztillációs üzemot, amelynek tornyát a szovjetuniótól vásárolják. üzembehelyezését eredetileg szeptember 30-ra tervezték, de a gyorsítási program segítségével egy hónappal korábban adják át rendeltetésének. munkába állításával évente 9 millió tonnára növekszik majd a dunai kőolajipari vállalat feldolgozó kapacitása. ugyancsak befejezéséhez közeledik a maleinsav-anhidrid üzem szerelése is, átadását az év vége helyett október 31-re tervezik. /mti/

--

13.40 rj

-2 -

13 14:50

bb. 39. három megye szakmunkásképző szakembereinek tanácskozása
békéscsabán

vid/rj -cz

1976. március 22.

békéscsabán hétfőn a kulich gyula ifjusági és uttörőházban a munkaügyi minisztérium rendezésében békés, csongrád és szolnok megyék ipari szakmunkásképző intézeteinek igazgatói, párttitkárai, a megyék pártbizottságainak, kisz-bizottságainak, megyei tanácsainak szakmunkásképzéssel foglalkozó vezető munkatársai tájértekezletet tartottak a szakmunkásképzés és szakmunkás továbbképzés időszerű feladatairól.

a tanácskozást deák ferenc, a békés megyei tanács művelődésügyi osztályának helyettes vezetője nyitotta meg, ezt követően andrás lászló, a munkaügyi minisztérium szakoktatási és továbbképzési főosztályának vezetője tartott előadást.

az előadó egyebek között elmondta: a iv. ötéves tervben felépült 44 szakmunkásiskola több mint 460 tanteremmel, 33 iskolai tanműhely megközelítőleg 3200 tanműhelyi munkahellyel, 34 kollégium több mint 7600 hellyel. az elmúlt öt évben nőtt az ezer tanulóra jutó főhivatású tanárok és a szakoktatók száma is. 1970 és 1975 között 333 ezer szakmunkástanuló felvételét határozta meg a terv. ténylegesen azonban mintegy négyezerrel többet képeztek ki az ország szakmunkásintézeteiben. ugyanakkor 440 ezer munkás részesült továbbképzésben és 59ezer középfoku szakember korszerűsítette szakmai ismereteit. kialakultak a feltételei a szakemberképzésnek, mesterképzésnek és a művezetőképzésnek. tovább javultak a személyi feltételek és jelenleg jóval több az egyetemi, főiskolai szakember a szakmunkásképző intéztek nevelői között.

a vállalati szakmunkásképzési alapra öt év alatt 700 millió forintot osztottak fel, korszerűsítették a szakmunkásképzés feltételeit.

a tanácskozáson hangsúlyozták, hogy a következő ötéves tervben elsőrendű feladat a szakmunkásképzés minőségi javítása, ezen belül a nagyüzemi oktatómunka szélesítése. e célok eléréséhez egyebek mellett az v. ötéves tervben várhatóan a nagyüzemi oktatómunka tárgyi feltételeire több mint másfélmilliárd forint alapot osztanak fel.

/folyt.köv./

13.48 rj

-28 -

14.55

bb. 39. / három megye... 1. folyt./rj

a technikai haladás, a népgazdaság szerkezeti változásaihoz szükséges igazítani a szakmunkásképzést, hangsúlyozták a békéscsabai tájértekezleten, amelyet továbbiak követnek a közeljövőben pécsen, budapesten, székesfehérvárott és miskolcon.

a szakközépiskolákban lehetővé kell tenni, hogy az ott végzetek szakmunkás-bizonyítványt kaphassanak. jelenleg mintegy ezer fővel 12 szakmában 32 osztályban folyik ilyen képzés az országban. kívánatos lenne, hogy a következő öt év alatt az általános iskolát végzetek ötven százalékát az ipari szakmunkásképzőintézetekbe irányítsák. még ebben az esetben is mintegy ötvenöt ezerrel kevesebb lesz a beiskolázottak száma, mint amennyire szükség van.

a tanácskozás résztvevői kiemelték, gondoskodni kell a nagyüzemi gyakorlati rendelkező szakmunkások iskolai szakoktatói átneveléséről. továbbá arról is, hogy gyorsuljon a lépcsőzetes szakmunkásképzés, amelynek lényege, hogy az elsőéves szakmunkástanulók a harmadik évet üzemi gyakorlati képzéssel töltse el. /mti/

--

gbb 43. szakszervezeti küldöttség utazott kairóba

zsu um cz

1976. március 22.

kiss károlynak, a szaktanács alelnökének vezetésével hétfőn szot küldöttség utazott kairóba, az arab szakszervezetek nemzetközi szövetségének vi. általános kongresszusára. /mti/

--

14.15rj

-29 -

15

bb. 44. megalakult az ország első tit társadalomtudományi stúdiója pécsett

vid/rj -cz

1976. március 22.

pécsett megalakult a tit társadalomtudományi stúdiója, az első az országban, azzal a céllal, hogy bázisa, műhelye legyen a társadalomtudományi ismeretterjesztésnek. a közelmúltban készült el a mecsek lejtőjén a tit természettudományi stúdiója, amely a természettudományi ismeretterjesztést szolgálja. a közművelődési párthatározatnak megfelelően kialakult ily módon pécsett a tit természettudományi és társadalomtudományi bázisa, s lehetővé vált, hogy komplex módon, sok oldaluan és magas színvonalon vizsgálják, szemléltessék a természetet, illetve a társadalom jelenségeit.

a tit társadalomtudományi stúdiója hétfőn tartotta nyitó ülését a stúdió állandó otthonában: a bartók béla klubban. dr. kiss istván egyetemi tanár, a stúdiótanács elnöke vázolta a társadalomtudományi stúdió célját és programját. a tit keretében tizenhárom társadalomtudományi szakosztály működik, amelyek egy-egy tudományágat ölelnek fel, s a stúdió létrejöttével megvalósul a szakosztályok tagjainak, illetve a tudományágak szakembereinek együttműködése a különböző témák kibontása, megvitatása, bemutatása során. az ülésen dr. vonsik gyula, a tit főtájkára üdvözölte a pécsi kezdeményezést, majd előadást tartott a társadalomtudományi ismeretterjesztés időszerű kérdéseiről.

a társadalomtudományi stúdió kettős programot valósít meg. a műhelyprogramban szaktudományi alkotó viták, politikai vitakörök, nemzetközi-politikai ankétok, művészeti kollégiumok, szerzői estek, idegnyelvi klubok és különféle fórumok szerepelnek. az ismeretterjesztési szabadprogram széles kört ölel fel: tudományági szabadegyetemek, szakmai továbbképzések, tudományos emlékülések, történelmi-irodalmi emlékturák, nyelvi táborok, nyári és téli egyetemek tartoznak bele a stúdió ily módon kettős funkciót tölt be, egyrészt a tit előadók képzésének bázisa, másrészt a társadalomtudományok területén dolgozó szakemberek állandó műhelye és fóruma. /mti/

--

14.00 rj

-30 -

12 15.5

bb. 45. sass sylvia kapta a székely mihály emlékplakettet

t/ró/fe/rj -cz

1976. március 22.

ünnepi esemény színhelye volt hétfőn a magyar állami operaház vörös szalonja: lukács miklós, a társulat igazgatója adta át sass sylvianak a székely mihály emlékplakettet. a fészek klub rangos művészeti alapítványával - csillag istván szobrászművésznak székely mihályt ábrázoló plakettjével - 1964 óta, évről évre olyan művészeket tüntetnek ki, akik az elmúlt időszakban nyújtott kiemelkedő művészi munkájukkal - vívták ki a szakemberek és a közönség elismerését.

az ünnepi eseményen - amelyen képviseltette magát a művészeti dolgozók szakszervezetének szövetsége, a fészek klub, s ott voltak az emlékplakettel korábban kitüntetett énekesek is - olyan művészt jutalmaztak, akinek ritka gyorsasággal kibontakozó karrierjére a hazai és a külföldi zenebarát közönség egyaránt felfigyelt. budapesten kedden este énekel a lamberto gardelli vezényelte olasznyelvű traviata előadáson, s a közeljövőben számos hazai, és külföldi fellépésre készül. egyik új szerepe lesz jövőre a norma, s ebben, valamint korábbi szerepeiben egyaránt igazolhatja a kritikusok vélekedését, tudniillik, hogy az egyik legszebb szopránhang tulajdonosa. /mti/

--

bb. 46. dijkiosztással zárultak az egyetemi-főiskolai kulturális napok pécsett

vid/ká/rj -cz

1976. március 22.

pécsett hétfőn befejeződtek az egyetemi-főiskolai kulturális napok, amelyeken dél-dunántul felsőoktatási intézményeinek legjobb művészeti együttesei és szólistái szerepeltek. az ifjusági házban tartott záróünnepélyen a rendezőszervek nevében juhász jendő, a pollack mihály műszaki főiskola főigazgatója értékelte a három napos területi bemutatót és átadta a díjakat a legsikeresebb szereplőknek. a 27 díjazott együttes, illetve szólista közül hívják majd meg az arra érdemeseket az áprilisi országos jellegű bemutatókra. a pécsi seregszemlén dunaujváros, kaposvár, nagykanizsa, pécs és zalaegerszeg felsőoktatási intézményeinek mintegy harminc művészeti csoportja vett részt. ebből az alkalomból az együttesek vezetői az amatőr művészeti mozgalom helyzetéről, a csoportok közéleti szerepléséről és politikai tevékenységéről tanácskoztak. állást foglaltak amellest, hogy reendszeressé kell tenni az együttesek kölcsönös vendégszereplését. /mti/

--

14.10 rj

-31 -

12 15.10

bb 47. eredményes a 101 tsz vállalkozása

vid/ká-ju -cz

1976. március 22.

a százegy hajdu-bihar megyei termelőszövetkezet összefogásával létrejött gazdasági vállalkozás hétfőn debrecenben tartotta igazgatótanácsi ülését az 1975. évi gazdálkodásról. orosz jános igazgató igen eredményes munkáról adott számot. a beszerzésben, értékesítésben 459 millió forint forgalmat bonyolítottak le. a megye termelőszövetkezeteinek megbízására a vállalkozás többek között négyszáz gépjárművet, hatvan mezőgazdasági gépet és berendezést, 128 ezer tonna műtrágyát, jelentős mennyiségű építőanyagot szerzett be közvetlenül a gyártól, illetve az előállítótól. az együttesen vásárolt és közösen üzemeltetett repülőgépekkel 44 ezer hektáron végezték el a vegyszeres gyomirtást, illetve a műtrágyaszórást. a közös vállalkozás közvetítésével a taggazdaságok az elmúlt esztendőben 2087 vagon terményt és terméket 10500 élőállatot-szarvasmarhát, juhot, sertést- száz vagon gyümölcsöt, 125 vagon zöldségfélét, kétszáz vagon burgonyát és 200 vagon tormát adtak el. egyre nagyobb az igény a termelőszövetkezetekben az utaztatás és üdültetés iránt. tavaly a vállalkozás közreműködésével 5,700 hajdusági tsz tag, illetve családtag vett részt hazai és külföldi utazáson, üdülésben.

az igazgatótanács elfogadta a vállalkozás idej tervét. ebben fél milliárd forintos forgalmat tűztek ki célul. /mti/

--

bb 48. magyar-szovjet szénbányászati együttműködési tárgyalások

k sb/be-ju -cz

1976. március 22.

borisz bratcsenko, a szovjetunió szénbányászati minisztere dr. simon pál nehézipari miniszter meghívására érkezett a kétoldalú szénbányászati együttműködés időszerű kérdéseinek megvitatására. /mti/

--

↓ Budapestre

14.05/ju

- 32 -

15-11

bb 49. diszünnepség a budapesti csehszlovák kultúra fennállásának 25. évfordulója tiszteletére

t nn/tr-ju -cz

1976. március 22.

ünnepségen emlékeztek meg hétfőn délelőtt a rózsza ferenc utcai csehszlovák klubban a budapesti csehszlovák kultúra fennállásának 25. évfordulójáról. dr. václav moravec, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete rövid beszédben méltatta a kulturális intézmény fennállásának évfordulóját, és hangsúlyozta, hogy a csehszlovák kultúra nagy sikereket ért el a népeink közötti barátság elmélyítésében, kulturális, információs tevékenységével nem kis mértékben járult hozzá dolgozó népeinknek a szocializmus építésében, tudományos-, kulturális fejlődésben elért eredményeinek népszerűsítéséhez. a baráti szocialista ország kulturális képviselője jó munkája elképzelhetetlen a magyar párt és állami szervek, a hazafias népfront és egy sor más tömegszervezet segítségével nélkül, így természetes, - emelte ki dr. václav moravec, - hogy a budapesti csehszlovák kultúra jubileumán külön köszönet illeti meg a segítőkész magyar partnereket.

szentistványi gyuláné, a hazafias népfront országos tanácsának titkára arról szólt, hogy a szocialista országok testvéri családjában nemes hagyományra vált immár egymás évfordulóinak, jelentős eseményeinek megünneplése. így a 25 éves csehszlovák kultúra jubileuma mindkét ország népének ünnepe is. az intézmény sikerrel és sokoldalúan fejtette ki tevékenységét annak érdekében, hogy a magyar társadalom pontos, helyes képet kapjon a baráti szocialista ország fejlődéséről, életéről.

a jubileumi diszünnepségen, amelyen megjelent garamvölgyi józsef és dr. marczali lászló kulturális miniszterhelyettes, roska istván külügyminiszterhelyettes, rátkai ferenc, az mszmp központi bizottságának alosztályvezetője, farkasinszky lajos, budapest főváros tanácsának elnökhelyettese, politikai, társadalmi és művészeti életünk számos kiváló személyisége, - dr. václav moravec, a budapesti csehszlovák kulturában kifejtett eredményes tevékenységéért mintegy 100 magyar állampolgárnak, a csehszlovák szövetségi külügyminisztérium emlékplakettjét adományozta.

a vendégek ezután meghallgatták roman bonhard zongoraművész koncertjét, majd dr. václav moravec koktélt adott a meghívottak tiszteletére. /mti/

--

14.30/ju

- 33 -

15-20

bb 50. a legfelsőbb bíróság állásfoglalása a turistautazásra kiutalt deviza felhasználásáról

tr bh -cz

1976. március 22.

az 1974. évi 1-es számú törvényerejű rendelet szabályozza a tervszerűdevizagazdálkodást, amely szerves része szocialista tervgazdálkodásunknak. a devizahatóság által kiutalt deviza-értéket kizárólag az engedélyezett célra szabad felhasználni. a külföldi fizetőeszköz turista-utazásra történő kiutalásának az a célja, hogy az ilyen utazás jellegének megfelelően az igénylésben megjelölt külföldi tartózkodás időtartama alatt a turista abból az utazással kapcsolatban szokásosan felmerülő kiadásait fedezze, de nem jogosítja fel arra, hogy a külföldi fizetőeszközt rendeltetésétől eltérően használja fel.

a legfelsőbb bíróság állásfoglalása rámutat arra, hogy az utas ugyan nem köteles elszámolni arról, hogy a kiutalt külföldi fizetőeszközt mire használta fel, de a külföldi fizetőeszköz rendeltetésellenes felhasználására lehet azonban következtetni abból, ha az utas a külföldi tartózkodásra kiutalt deviza teljes összegét, vagy nagyobb hányadát néhány napi külföldi tartózkodása alatt árucikk vásárlására fordítja. az ilyen mérvű vásárlások már nem tekinthetők a turistautazásra kiutalt deviza megengedett felhasználásának, hanem divazabüncselekményt valósítanak meg. hasonló megítélés alá esik a legfelsőbb bíróság iránymutatása szerint a külföldi fizetőeszköznek a turistautazás céljától és jellegétől merőben eltérő egyéb olyan visszaélés-szerű felhasználása is, amelyre a devizahatóság valutát egyáltalán nem utalna ki.

előfordul olyan eset is, amikor a turistautazásra kiutalt külföldi fizetőeszközt abból a célból fordítják áruvásárlásra, hogy az így beszerzett árucikkeket belföldön tovább eladják. ez megvalósítja az üzérkedés büntetettének minősített esetét, amely 5 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

hangsúlyozni kell, hogy ez az állásfoglalás devizagazdálkodásunk érdekeit és a törvényesség érvényesülését kívánja szolgálni, de semmiben sem korlátozza a külföldre irányuló turista-forgalmat./mti/

-. -

- 34 -

15.15 bh

17

bh 51. késnek a mezőgazdasági munkák

i jf/fe sl bzs -cz

1976. március 22.

a természet örök naptára idén késésben van; március utolsó előtti hetében télies képet mutat a határ. sokfelé hó-takaró borítja a földeket, ez azonban csak csalóka látszat, mert a hótakaró tulságosan vékony és jóformán semmiféle védelmet nem nyújt az őszi vetésű gyenge növényzetnek. ráadásul az országnak csak néhány, hójárta vidékén öltözött fehérbe a táj, máshol nyoma sincs a hónap „meztelenek”, a földek.

az agronómusok első tavaszi határszemléi arról győzték meg a szakembereket, hogy az elmúlt napok nagy hidegjei után megfagyott a föld felszíni rétege, amely egyelőre nem alkalmas a mag fogadására, holott már korábban indítani kellett volna a vetőgépeket. máskor ilyentájt már legalább a mák vetőmagja a földben van. most pedig késésben van a borsó és a tavasziárpa vetése is, még szerencse, hogy legtöbb helyen a talajt gondosan előkészítették a vetéshez, úgy, hogy a fagy felengedése után nyomban a határba küldhetik a gépeket. ezután következnek majd a fontos ipari növények, a napraforgó és a cukorrépa vetése, ehhez azonban a talaj további felengedésére, felmelegedésére van szükség. kérdés, hogy a különben márciusban - április elején esedékes munkát idén mikor lehet elkezdeni. némi késésre minden esetre ezeknél a növényeknél is számítanak a szakemberek, ami azonban a későbbi terméskilátásokat csak akkor befolyásolja kedvezőtlenül, ha a munkát nem megfelelő minőségben végzik el.

az elhuzódó tél visszavetette a munkát a gyümölcsös-, és szőlőskertekben is. még nagyobb lenne a késés, ha a gazdaságok és a kistermelők szinte előre látóan nem használták volna ki a február közepi, tavaszi napokat. a gyümölcsösökben nem a késés, hanem sokkal inkább az okoz gondot, hogy egyelőre nem tudni, mennyire viselte meg a télies időjárás a fákat, növényeket. a kár mértéke csak később, a virágzás idején derül majd ki, addig csak találgatni lehet, illetve néhány speciális vizsgálati módszer áll a szakemberek rendelkezésére arra, hogy eldöntsék, hogyan „fogadta”, a fagyokat a határ és a gyümölcsös-kert.

a vetésekhez a gazdaságok már készenlétben tartják a szükséges vetőmagot. az ipari növényekből és a zöldségfélékből jó az ellátás, egyebek között megfelelő mennyiségű olajos mag, takarmánynövény és étkezési borsó vetőmag vár felhasználásra. megnyugtató az ellátás a bab, retek, petrezselyem, sárgarépa, paprika, spenót és a káposztafélék vetőmagjából. kivétel a makói hagyma. miután nem volt megfelelő a magtermés, ebből a keresett hagymaféléből hiány van, helyette viszont más fajtát adnak a termelőknek és pedig szükség szerinti mennyiségben./mti/

-. -

15.27/bzs

- 35 -

17

bb 52. ifjúsági ház épül salgótarjánban

vid/kz bzs -cz

1976. március 22.

ifjúsági ház kivitelezését kezdték meg hétfőn salgótarján egyik munkáskerületében, zagyvapálfalván. a mintegy tízmillió forintos költséggel kialakuló épületben kétszáz személyes kamaraterem, kiállító terem, könyvtár és olvasóterem, szakköri helyiségeket, az épület mellett pedig szabadtéri színpad kap helyet. az ifjúsági házat 1977 végén adják át a rendeltetésének. /mti/

--

bb 53. csongrád megyei új kisz-tagok fogadalomtétele

vid/kz bzs -cz

1976. március 22.

hétfőn fiatalok ünnepi gyűlését tartották meg a szegedi sportcsarnokban. csongrád megye városaiból és községeiből különautóbuszok vitték a helyszínre az ifjúság csoportjait. az ünnepi díszbe öltözött sportcsarnokban a megye több mint háromezer új kisz tagja tett fogadalmat. a fiatalokat bódi györgy, a kisz csongrád megyei bizottságának első titkára köszöntötte.

az ünnepség második részében a huszonötödik színház vendégjátékában láthatták a jelenlévők hernádi-jancsó „vörös zsoldár”, című művét. /mti/

--

bb .54. bolgár könyvkiállítás veszprémben

vid/ká/a/-cz

1976. március 22.

veszprémben, az eötvös károly megyei könyvtárban a bolgár kommunista párt xi. kongresszusa alkalmából könyvkiállítást rendeztek. a mai bolgár könyvművészetet és könyvkiadást reprezentáló kiállítást csaba imre, a veszprémi napló főszerkesztője nyitotta meg. /mti/

--

bb.55. megkezdődtek a fővárosban a magyar nyelv hetének előadásai

t/nm/tr/a/pr/a/-cz

1976. március 22.

hétfőn - akárcsak országszerte mindenütt - budapesten is ünnepélyesen megnyílt a magyar nyelv hete. a tudományos ismeretterjesztő társulat fővárosi szervezetének magyar-nyelvi szakosztálya együttműködve a fővárosi művelődési otthonokkal és az irodalmi színpaddal, gazdag programot állított össze erre az alkalomra.

/folyt.köv./

15.50/a

- 36 -

17

bb.55./ megkezdődtek.....folyt./-a

a magyar nyelv hetének tizedik rendezvénysorozata, amely annak idején budapestről indult el országos utjára, ezúttal a szokásosnál is gazdagabb választékot kínál a nagyközönségnek. nyelv helyességi, nyelvtörténeti, stilisztikai, stb. előadások kaptak helyet a programban, amelyet többek között Bánffy György, „...anyád nyelvét bízták rád a századok”, címmel tartandó előadástje is színesít.

a magyar nyelv hete budapesti műsorának egyik fő újdonsága, hogy ezúttal nem egyetlen helyszín várja az érdeklődőket, hanem a legkülönbözőbb fővárosi kulturális intézmények látják vendégül a nyelvészeket. így többek között a csepel művek munkásonthonában, a Frankel Leó művelődési házban, a postás művelődési központban, a Pataky István művelődési központban, a fővárosi művelődési házban stb. és természetesen a Kossuth klubban is elhangzanak ismertetőik egyebek között technika és nyelv kapcsolatáról, nyelvünk és az idegen szavak viszonyáról, s a népköltészet új hullámáról, anyanyelvünk jövőjéről és az iskoláról.

az ünnepi hét első napján egyszerre három helyszínen - a Marcibányi téren, a postás művelődési központban és a csepel művek munkásonthonában - nagyszámu érdeklődő előtt kerül sor megnyitóra, az első nyelvünket védő, ismertető előadásokra. /mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

ua/la

1976. március 22.

mai bb.28. számú hírünket/ szabó István bucsuztatása/

v i s s z a v o n j u k

mert a temetés időpontja és helye változik, a későbbiekben visszatérünk rá. /mti/

--

16.15/a

- 37 -

17

bb.56. pártmunkás küldöttség utazott bukarestbe

tr/pr/a/la

1976. március 22.

a román kommunista párt központi bizottságának meghívására baranyai tibornak, a kb osztályvezető helyettesének vezetésével hétfőn bukarestbe utazott a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának pártmunkás küldöttsége./mti/

--

bb.57. a belga szocialista párt küldöttségének látogatása

gg/pr/a/la

1976. március 22.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására március 15-22 között hazánkban tartózkodott a belga szocialista párt küldöttsége, jos van eyndenek, a párt tiszteletbeli elnökének, az elnökség tagjának vezetésével. a küldöttség tagja volt henri boel és roger de vulf, az elnökség tagjai, országgyűlési képviselők, marcel busieau szenátor és andré baudson országgyűlési képviselő, valamint etienne marique, a szocialista ifjúsági szövetség képviselője.

a küldöttséget fogadta biszku béla, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára.

a belga küldöttség megbeszéléseket folytatott gyenes andrással, a központi bizottság titkárával, borbély sándorral, a központi bizottság tagjával, a kb ipari, mezőgazdasági és közlekedési osztályának vezetőjével és dr.bereczjánossal, a kb külügyi osztályának vezetőjével.

a vendégek látogatást tettek borsod megyében és megbeszélést folytattak dr.bodnár ferencsel, a központi bizottság tagjával, a megyei pártbizottság első titkárával, valamint a megye párt-és állami életének képviselőivel. meglátogatták a tiszai vegyikombinátot és a hernádnémeti mezőgazdasági termelőszövetkezetet.

/folyt.köv./
16.45/a

- 38 -

bb.57³⁰

bb.57./ a belga.....folyt./-a

az őszinte, baráti légkörű megbeszélések során a két párt képviselői áttekintették a nemzetközi, s különösen az európai helyzet időszerű kérdéseit. fontosnak ítélték, hogy a demokratikus és haladó erők további közös akcióira kerüljön sor az európai biztonsági konferencia záróokmányában foglalt elvek és kötelezettségek következetes érvényesítése, az enyhülési folyamat erősítése, a különböző társadalmi rendszerű államok közötti békés egymás mellett élés gyakorlatának kiszélesítése érdekében. ezért támogatják mindazokat a lépéseket, kezdeményezéseket, amelyeknek célja, hogy a politikai enyhülést katonai enyhülés is kövesse, többek között az ENSZ égisze alatt összehívandó leszerelési világkonferencia megrendezése.

a tárgyalásokon kölcsönös tájékoztatásra került sor a két párt hazai, illetve külpolitikai tevékenységéről, valamint a kétoldalú pártkapcsolatok alakulásáról. megállapítást nyert, hogy az MSZMP és a BSZP között létrejött együttműködés jól szolgálja a két ország közötti politikai, gazdasági, kulturális kapcsolatok kiépítését, az európai béke és biztonság ügyét, hozzájárul a haladó és demokratikus erők sikeres közös harcához, a társadalmi haladásért kontinensünkön. a két párt képviselői megállapodtak együttműködésük továbbfejlesztésében. a belga szocialista párt küldöttsége belgiumi látogatásra hívta meg az MSZMP központi bizottságának küldöttségét.

x x x

a belga küldöttség hétfőn elutazott budapestre. a ferihegyi repülőtéren gyenes andrás, a központi bizottság titkára bucsúztatta. /mti/

--

bb.59. elhunyt kovács ákos

be/pr/a/la

1976. március 22.

a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa. hamvasztás utáni bucsúztatása március 26-án 15 órakor lesz az óbudai temető ravatalozójában.

/mti/

az MSZMP v. kerületi bizottsága

16.50/a

- 39 -

bb.59³⁰

bb 58. magyar-szovjet zenei tanácskozás

t ró fe pr bh la

1976. március 22.

hétfőn sárai tibornak, a magyar zeneművészek szövetsége főtitkárának vezetésével delegáció utazott a szovjetunióba, hogy részt vegyen a magyar zeneművészek szövetsége, valamint a szovjet zeneszerzők szövetsége tbilisiben rendezendő közös titkársági ülésén. a tanácskozás napirendjén a kétoldalu kapcsolatok elmélyítésének megvitatása mellett szerepel a két ország zeneszerzésének mai helyzetével foglalkozó alkotói vita, továbbá azoknak a tapasztalatoknak kicserélése, amelyeket a két ország muzsikusi a zeneművészetnek a szocialista ember nevelésében betöltött szerepéről szereztek. a magyar küldöttség tagjai: durkó zsolt, kadosa pál, láng istván és petrovics emil zeneszerző, kroó györgy és ujjalussy józsef zenetudósok, görgei györgy karmester és p. ispán franciska, a magyar zeneművészek ügyvezető titkára./mti/

--

bb 60. felhasználható: 18.30 -tól

pakisztán nemzeti ünnepe

zsu bh la

1976. március 22.

alkalmából losonczi pál, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte fazal elahi csaudhri-t, a pakisztáni iszlám köztársaság elnökét. lázár györgy, a minisztertanács elnöke zulfikar ali bhutto miniszterelnöknek küldött üdvözlő táviratot./mti/

--

bb 61. gál vera textiltervező kiállítása zalaegerszegen

vid ká bh la

1976. március 22.

a zalaegerszegi ifjusági és uttörőházban dr. pogány ö.gábor, a nemzeti galéria főigazgatója hétfőn megnyitotta gál vera fővárosi textiltervező kiállítását. az iparművész nő 13 nagyméretű gobelinjét és sok tervét állították ki. /mti/

--

- 40-

16.55 bh

Voy 17³⁰

bb 62. óvári miklós hazaérkezett bomból

s pr bh la

1976. március 22.

hétfőn hazaérkezett bomból óvári miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kb titkára, aki résztvett a német kommunista párt kongresszusán. az érkezésnél a ferihegyi repülőtéren jelen volt győri imre, a központi bizottság titkára./mti/

--

bb 63. felhasználható 19 órától!

a magyar nyelv hetének megnyitó ünnepe nyiregyházán

vid ká bh la

1976. március 22.

hétfőn a nyiregyházi mórincz zsigmond színházban rendezték meg a magyar nyelv hete tizedik országos rendezvénysorozatának központi megnyitó ünnepségét. a résztvevőket gyuró imre, a szabolcs-szatmár megyei tanács elnöke üdvözölte, majd megnyitotta a magyar nyelv hetét. ezt követően dr. lőrincze lajos, a tit országos választmányának elnöke emlékezett meg a magyar nyelv hete mozgalom elmúlt 10 évének eredményeiről és vázolta a további feladatokat. a megnyitó ünnepség műsoráról a magyar rádió, ,, ez a táj tanított szeretni a hazát,, címmel nyilvános felvételt készített. a műsort dorogi zsigmond rendezte. közreműködtek: avar istván, benkő gyula, csernus mariann és sinkó lászló színművészek, a nyiregyházi bessenyi györgy tanárképző főiskola énekkara, vezényelt fehér ottó. a felvételt a magyar rádió egy későbbi adásában sugározza majd.

| elnökhelyettese

a jubileumi rendezvény alkalmából a rendező szervek képviselői hétfőn a nyiregyházi északi temetőben megkoszorúzták bessenyi györgy költőnek, a magyar felvilágosodás kimagasló alakjának siremlékét.

szabolcs-szatmár megye annak idején az elsők között csatlakozott a magyar nyelv ápolását, fejlesztését szolgáló mozgalomhoz. így az idén már a kilencedik alkalommal állították össze a magyar nyelv hetének programját, amelyben mintegy 130 különféle rendezvény - előadás, vita, ankét, renthagyó magyar óra - szerepel. a rendezvények központi gondolata a közélet és a nyelv kapcsolata./mti/

--

- 41 -

17.30 bh

ha 18⁵⁰

bb.64. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 órától
18.00 óráig

a/la

1976. március 22.

33. tiszalöknél megszüntették a duzzasztást
34. gépesített frontfejtés
35. löncskonzerv miskolcra
36. tájékoztató a vállalatok és szövetkezetek tavalyi pénzügyi gazdálkodásáról
37. kitüntetés átadás a lengyel nagykövetségen
38. magyar- jugoszláv vízügyi programegyeztetés
39. három megye szakmunkásképző szakembereinek tanácskozása
40. egészségügyi hét kabán
41. megkezdték a dunai közlekedési vállalat 20.üzemének próbáját
42. elhunyt konczwald andrás
43. szakszervezeti küldöttség utazott kairóba
44. tit társadalomtudományi stúdió pecsett
45. székely mihály emlékplakett
46. bezárultak az egyetemi-főiskolai kulturális napok
47. eredményes a 101 tszvéllalkozása
48. magyar-szovjet szénbányászati együttműködési tárgyalások
49. diszünnepek a csehszlovák kultúra fennállásának évfordulóján
50. a legfelsőbb bíróság állásfoglalása a turista utazásra kiutalt deviza felhasználásáról
51. késnek a mezőgazdasági munkák
52. ifjúsági ház épül salgótarjánban
53. új kisz-tagok fogadalomtételle
54. bolgár könyvkiállítás veszprémben
55. megkezdődtek budapesten a magyar nyelv hetének előadásai
56. pártmunkásküldöttség utazott bukarestbe
57. a belga szocialista párt küldöttségének látogatása
58. magyar-szovjet zenei tanácskozás
59. elhunyt kovács ákos
60. táviratok a pakisztáni nemzeti ünnep alkalmából/fel.h.18.30 ó-tól/
61. gál vera kiállítása
62. hazaérkezett bonnból óvári miklós
63. a magyar nyelv hetének megnyitója nyiregyházán/fel.h.19.00 -ó-tól/
64. hírjegyzék

/mti/

17.55/a

- 42 -

18.10

bb 65. az európai biztonság és együttműködés magyar nemzeti bizottságának elnökségi ülése

gk pr bh la

1976. március 22.

hétfőn ülést tartott az európai biztonság és együttműködés magyar nemzeti bizottságának elnöksége. az ülést kállai gyula, az mszmp kb tagja, a hazafias népfront országos tanácsának és az európai biztonság és együttműködés magyar nemzeti bizottságának elnöke nyitotta meg, majd papp anna, a bizottság titkára tartott beszámolót a végzett munkáról és a bizottság előtt álló feladatokról.

a beszámoló részletesen szólt a magyar nemzeti bizottság elmúlt évi sokoldalú hazai és nemzetközi tevékenységéről: az európai közvélemény képviselői ii. közgyűlése alkalmából szervezett rendezvényekről, a bizottság gazdag két- és többoldalú nemzetközi kapcsolatairól, valamint a társadalmi és tömegszervezeteknek az európai biztonság és együttműködés elősegítése érdekében végzett munkájáról.

a beszámoló fölötti vitában felszólaht sarlós istván, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, az európai biztonság és együttműködés magyar nemzeti bizottságának elnökségének tagja, aki hangsúlyozta annak szükségességét, hogy a bizottság az eddigieknél is fokozottabban törekedjék más társadalmi és tömegszervezetekkel közös akciók szervezésére az európai biztonság és együttműködés ügyének előmozdítása érdekében. a vitában várnai ferenc a brüsszeli nemzetközi bizottságnak a demokrácia megszilárdításával, a társadalmi haladással és a fasizmus felszámolásával foglalkozó munkacsoportja márciusi budapesti üléséről, gyovai gyula a magyar-olasz fórum januári torinói üléséről, nyilas józsef a leszerelés társadalmi és gazdasági következményeivel foglalkozó tudományos konferenciáról, dr.bartha tiber püspök és dr. várkonyi imre prépost-kanonok az egyházaknak az európai bizottsággal és együttműködéssel kapcsolatos tevékenységéről, valamint az enyhüléssel szembenálló erők aktivizálásáról, závori lászló a társadalmi és tömegszervezeteknek az európai bizottsággal és együttműködéssel kapcsolatos tevékenysége jobb egyeztetéséről, buza márton a brüsszeli nemzetközi bizottság és az szvsz együttműködésének szükségességéről, dr. molnár béla a népfrontbizottságoknak az európai biztonság és együttműködés társadalmi támogatásával kapcsolatos tevékenységéről szólt.

az elnökség megállapította, hogy a minden ország és nép érdekét szolgáló helsinki tanácskozás záró dokumentumának aláírása óta teret hódított a meggyőződés, hogy európa jó úton indult el, amelyen haladva biztosítható a béke, a biztonság, a különböző társadalmi rendszerű országok és népeik közötti egyenjogú, sokoldalú és kölcsönösen előnyös együttműködés. /folyt. köv./

18.10 bh

- 43 -

18.10

bb 65 -/ az európai ... folyt./ bh

az aláírás óta - elsősorban a szocialista országok részéről - tett pozitív intézkedések erősítik a népek reményét az együttműködő európa megteremtésében. az enyhülés hatékony folytatásához szükséges, hogy az európai biztonság és együttműködés ügyét támogató társadalmi erők és mozgalmak az eddiginél is szélesebb alapon hozzájáruljanak a helsinki záróokmány ajánlásainak gyakorlati megvalósításához.

az elnökség ugyanakkor felhívta a figyelmet arra, hogy a helsinki megállapodást ellenző reakciók, hidegháborus erők heves támadást indítottak helsinki szellemének lejáratására, a nemzetközi feszültség enyhülése folyamatának megzavarására, a feszültség újbóli fokozására. ennek a támadásnak visszaverése, az enyhülés ellenfeleinek elszigetelése is fontos feladata a békeszerető erőknek.

a békét akaró közvélemény biztos támaszt talál e felelősségteljes törekvéséhez az enyhülés eddigi eredményeiben, a szocialista országok továbbra is összehangolt, következetes és konstruktív békepolitikájában, különösen abban a békeprogramban, amelyet a szovjetunió kommunista pártjának xxv. kongresszusa fogalmazott meg európa és a világ minden népe érdekében. az elnökség hangsúlyozta, hogy a magyar közvélemény teljes és cselekvő egyetértéssel fogadja ezt az új békeprogramot, s a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottsága 1976. március 14-i állásfoglalásának szellemében azt saját ügyének, programjának tekinti. meggyőződésünk - hangsúlyozta az elnökség -, hogy európa a népek akaratának megfelelően - minden akadályt leküzdve - tovább halad a politikai és katonai enyhülés útján. az elnökség arra törekszik, hogy az egész bizottság tevékenysége ezeket a célokat szolgálja. folytatja a közvélemény tájékoztatását az európai béke, biztonság és együttműködés időszerű kérdéseiről, elősegíti, hogy társadalmunk valamennyi rétege, minden állampolgár részt vehessen ilyen irányú tevékenységben. a tavaszi béke és barátsági hónap keretében május 9-15 között az országos béketanáccsal és más szervezetekkel közösen „európai biztonsági és leszerelési hetet” rendez, melynek rendezvényein - a fórumokon, a tudományos tanácskozásokon, a klubesteken és a kerekasztal-beszélgetéseken - mozgósítja társadalmunkat a közös célokat elősegítő cselekvésre.

az elnökség úgy döntött, hogy ez év őszén magyar-olasz kezdeményezésre megrendezi az európai biztonság problémáival foglalkozó európai történészekonferenciát.

az elnökség a magyar nemzeti bizottság teljes támogatásáról biztosította az európai biztonság és együttműködés nemzetközi bizottságát, amelynek munkájában a jövőben is részt vesz./mti/

ha 18.50

- 44 -

bb.66. norvég újságíróküldöttség budapesten

sl/a/la

1976. március 22.

a magyar kereskedelmi kamara meghívására hétfőn háromtagú norvég újságíróküldöttség érkezett budapestre, hogy az áprilisban osloban és bergenben rendezendő magyar gazdasági napok sajtóvisszhangjának előkészítésére néhány napig ismerkedjen hazánk gazdasági életével./mti/

bb.67. időjárásjelentés

gg/a/la

1976. március 22.

a meteorológiai intézet jelenti március 22-én, hétfőn 19 órakor:

hideg marad az idő

várható időjárás kedd estig: változóan felhős idő lesz, főként az ország északkeleti felén elszórtan kisebb hózáporral. a sokfelé élénk délnyugati, nyugati szél időnként még megerősödik. hideg marad az idő.

a várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 0 plusz 5 fok között lesz./mti/

bb 68. az iráni nagykövet fogadása

t bc gg bh la

1976. március 22.

mohammad behnam, az iráni császárság budapesti nagykövete hétfőn fogadást adott a pahlavi dinasztia uralkodásának 50. évfordulója alkalmából a duna intercontinental szállóban.

a fogadáson részt vett puja frigyos külügyminiszter, dr. szalai béla külkereskedelmi minisztériumi államtitkár, dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, s a politikai, a gazdasági, a kulturális élet több más vezető személyisége. jelen volt a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők sok vezetője és tagja is./mti/

l
21
--

-45-

bb.69. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órá-
56l zárásig

a/la

1976. március 22.

65. az európai biztonsági és együttműködés magyar nemzeti
bizottságának elnökségi ülése

66. norvég újságíróküldöttség

67. időjárásjelentés

68. iráni fogadás

69. hírjegyzék

/mti/

21.00/a

- 46 -
- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz Antal
szerkesztő: halasi györgy
Lakatos Erzsébet

ve 21-

MUNKASZÁM:

B/29

A

FELVÉTEL:

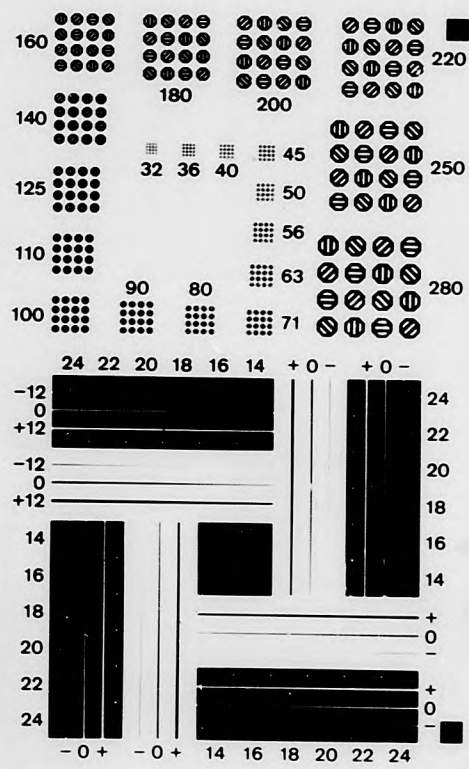
313

Készítette: STROHNE

OSZK.

B

1993

1:10

FOLYTATÁS